

רשות ההגבלים העסקיים

החלטה לפי סעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח – 1988 בדבר מתן פטור מאישור הסדר כובל

הסכם בין אלקטיס 2002 בע"מ לבין אלקטיס שותפות 2500

1. פתח דבר

ביום 27 באוקטובר 2002 נתתי את הסכמתי למיזוג בין אלקטיס 2002 בע"מ (להלן: "אלקטיס 2002") לבין אלקטיס שותפות 2500 (להלן: "שותפות אלקטיס") אשר במסגרתו רכשה אלקטיס 2002 את עיקר נכסי שותפות אלקטיס (להלן: "הסכם המיזוג"). להסכם המיזוג נלוותה כבילה, אשר עניינה התחייבות שותפות אלקטיס שלא להתחרות באלקטיס 2002. לצדדים למיזוג הובהר כי אין באישור המיזוג כדי להוות משום אישור כלשהו לכבילה זו וכי יהא על הצדדים להגיש בגינה בקשת פטור לממונה, לפי סעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח – 1988 (להלן: "חוק ההגבלים העסקיים"). על כך נסבה בקשת הפטור דנן.

לאחר שבחנתי את ההסדר ואת הכבילה המצויה בו, כמו גם את השפעתה האפשרית על התחרות בשוק הרלוונטי, ולאחר שנועצתי בוועדה לפטורים ולמיזוגים, שוכנעתי כי הכבילה אינה מגבילה את התחרות בחלק ניכר של השוק המושפע מן ההסדר, וכי אין היא פוגעות פגיעה של ממש בתחרות בשוק כאמור, כי עיקרו של ההסדר אינו בהפחתת התחרות או במניעתה, וכי אין בו כבילות שאינן נחוצות למימוש עיקרו. מטעמים אלו ראוי ההסדר לפטור לפי סעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים.

2. הצדדים

שותפות אלקטיס הינה שותפות כללית רשומה. ערב המיזוג הפעילה עסק לייבוא, מכירה, תחזוקה ושירות של מוצרים שונים בתחום המיכון המשרדי ובהם מכונות צילום, מכשירי פקסימיליה, מדפסות, ציוד תקשורת וכיו"ב. שותפות אלקטיס מצויה בבעלות מליבו ישראל בע"מ (90%) (להלן: "מליבו"), אחת החברות המובילות בארץ בתחום הנדל"ן ומליבו ייזום בע"מ (10%), חברת בת בבעלות מלאה של מליבו.

אלקטיס 2002 הינה חברה שהוקמה לצורך עסקה זו ואשר כל מניותיה מוחזקות בידי טכנו ראלקו בע"מ (להלן: "ראלקו"). ראלקו הינה חברה העוסקת אף היא בתחום המיכון המשרדי והיא מייבאת, משווקת ונותנת שירות בישראל למוצרי המיכון המשרדי של חברת Sharp.

3. ההסכם והכבילה

3.1 ההסכם

על פי הסכם המיזוג, תפעיל אלקטיס 2002 בשמה, על חשבונה ובאחריותה את שירותי השיווק, המכירה, ההתקנה, התחזוקה והתיקון של המוצרים כדלקמן, וזאת למשך תקופה של חמש שנים (להלן: "תקופת ההסכם"):

מכונות צילום מתוצרת החברות Olivetti ו-Kyocera Mita, מכשירי פקסימיליה מתוצרת Ricoh ומכשירי פקסימיליה ומדפסות מתוצרת Samsung.

הייבוא של מוצרי Ricoh ו-Samsung יתבצע, במהלך תקופת ההסכם, באמצעות שותפות אלקטיס וכך גם כל הקשר מול היצרנים. ייבוא של מוצרי Olivetti ו-Kyocera Mita כלל לא יתבצע שכן שותפות אלקטיס הפסיקה לשווק את מוצרי Kyocera Mita לפני מספר חודשים, ואת מוצרי Olivetti (למעט ייבוא חומרים מתכלים) לפני מספר שנים. בתום תקופת ההסכם תפסיק השותפות את הקשר עם היצרנים ותפעל כמיטב יכולתה להעברת זכויות הייבוא, השיווק, המכירה וההפצה של המוצרים לידי אלקטיס 2002.

במסגרת העסקה תרכוש אלקטיס 2002 משותפות אלקטיס במועד הקובע מלאי, ציוד אצל לקוחות¹, תוכנה², כלי עבודה של טכנאים, ציוד מעבדה, וכן את כל הזכויות וההתחייבויות לפי חוזי הליסינג וחוזי השירות.

תמורת העסקה, כוללת בין היתר גם תמורה בגין התחייבות לאי תחרות עם תום תקופת ההסכם וכן רכישה פוטנציאלית של תיק הלקוחות.

3.2 הכבילה

להסכם המיזוג נלוות כבילת אי תחרות כמפורט להלן³:

שותפות אלקטיס לא תתחרה באלקטיס 2002 בכל הנוגע למוצרים⁴ ו/או לשירותים⁵, ובכלל זה לא תמכור, לא תעביר, לא תציע, לא תספק, בכל דרך שהיא (1) את המוצרים ו/או כל מוצר המתחרה במישרין במוצרים; (2) שירותי התקנה ו/או תחזוקה ו/או תמיכה ו/או תיקון למוצרים ו/או למוצרים המתחרים במישרין במוצרים; (3) מתן שירות למכונות צילום, מכשירי פקסימיליה, מדפסות וכל כיו"ב, והכל במהלך התקופה שתחילתה בתום 60 חודשים למועד הקובע וסיומה בתום 36 חודשים נוספים.

¹ מוצרים בבעלות שותפות אלקטיס המוחזקים ומופעלים על ידי הלקוחות בתמורה לדמי שימוש ו/או השכרה.

² תוכנת קריאת מונים המשמשת להתחשבות עם לקוחות המשלמים בגין השימוש בהם, דמי שימוש, וכן כל תוכנה אחרת שבעלות שותפות אלקטיס (למעט תוכנות מדף) המשמשת אותה לניהול תיק השירות.

³ סעיף 7.2 להסכם המיזוג לאחר שתוקן.

⁴ מכונות צילום, מכשירי פקסימיליה, מדפסות, קופות רושמות, כמפורט בהסכם, וכן, חלקי חילוף, מוצרים נלווים ואביזרים נלווים ומתכלים.

⁵ שירותי התקנה, תחזוקה, תמיכה ותיקון של המוצרים, בהתאם לחוזי השירות.

4. השפעת ההסכם על התחרות

כפי שצוין לעיל, כוללת התמורה המשתלמת במועד הקובע, גם רכישה פוטנציאלית של תיק הלקוחות עם תום תקופת ההסכם. מכאן, שעסקת מיזוג זו כוללת מכירת מוניטין או ידע, אשר בלא אותה תניית אי תחרות – ערכם יפחת אם לא יאויין כלל.

הלכה למעשה, העברת תיק הלקוחות כמו גם העברת זכויות הייבוא, השיווק, המכירה וההפצה של המוצרים לידי אלקטריס 2002 מתבצעת עם תום תקופת ההסכם, קרי 5 שנים מהמועד הקובע.

על מנת למנוע סיכול שיתוף הפעולה עקב חשש לניצול לרעה של צד אחד את משאבי הצד השני, נכון הדין להכיר בתניית אי תחרות מוגבלת בהיקפה ובמשכה גם לאחר פירוק השיתוף. אף שהגבלת אי התחרות שוררת לאחר היציאה משיתוף הפעולה, קיומה הוא הכרח לשם פעילות משותפת בתקופה בה פועלים הצדדים בצוותא חדא.

אי לכך, עמדתי, המשקפת מדיניות נהוגה ברשות ההגבלים העסקיים זה מכבר⁶, היא כי כל עוד ניתן ללמוד על קיומם של יחסי שותפות בין הצדדים (אשר קיבלו, כשלעצמם, את האישורים הנדרשים בדין), יש מקום לשקול התרת תניית אי תחרות ביניהם. כך גם ביחס לאי תחרות מוגבלת במשך הזמן ובהיקף לאחר היציאה מדרך משותפת, שיש לה הצדקה בעצם קיום שיתוף הפעולה.

בנסיבות אלה, מגבלת שלוש השנים החל מתום תקופת ההסכם היא סבירה בעיניי. לפיכך מצאתי, כי אין בכבילת האי התחרות בכדי לפגוע בתחרות, כפירוט המונח בסעיף 14 לחוק.

5. סוף דבר

לאחר שנועצתי בוועדה לפטורים ולמיזוגים, ראיתי לנכון להשתמש בסמכות הנתונה לי בסעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים ולהעניק את הפטור המבוקש.

בהתאם לסעיף 15(א) לחוק ההגבלים העסקיים נתונה החלטתי זו לערר בפני אב בית הדין להגבלים עסקיים על ידי איגוד עסקי, ארגון צרכנים או כל אדם העלול להיפגע מההסדר הכובל עליו ניתן הפטור.

דרור שטרם

הממונה על הגבלים עסקיים

ירושלים, כ"ב כסלו תשס"ג

27 בנובמבר 2002

⁶ ר' גם: פטור מאישור הסדר כובל – הסכם בין Carrier Hvacr לבין Nechushtan Investments Ltd.
Investments B.V., הגבלים עסקיים, 3011358.